Riedsútstel

Status	:	Besluitvormend
Program	:	6. Sociaal Domein
Eardere behandeling	:	22 april 2021
Portefúljehâlder	:	Dhr. T.O. Brinkman
Taheakke	:	1. Nalevingsvisie 'Naleving met Zorg en Vertrouwen' 2027 – 2030 2. Advies Adviesraad sociaal domein 3. Reactie college op advies van Adviesraad sociaal domein
Saak- en stiknûmer	:	2026011414157/26ZG000913

Underwerp
Nalevingsvisie 2027 - 2030

Wy stelle jo foar te besluten om:
1. De Nalevingsvisie Sociaal Domein 'Naleving met Zorg en Vertrouwen', 2027 – 2030 vast te stellen.

Koarte gearfetting
De gemeente Achtkarspelen beschikt over een nalevingsvisie. Het is aanbevelenswaardig de geldigheidsduur van deze nalevingsvisie te verlengen en hierbij aan te sluiten bij de zittingsduur van de huidige gemeenteraad.

Foech ried/kolleezje
Beleidskaders dienen door de raad te worden vastgesteld.

Ynlieding
De gemeente Achtkarspelen wil graag uitdragen hoe men binnen het sociaal domein met het onderwerp naleving wil omgaan. Om deze reden moet een nalevingsvisie actueel worden gehouden.

Histoarje
Over de periode 2021 - 2024 beschikte de gemeente Achtkarspelen over een Nalevingsvisie Sociaal Domein. In dit document was omschreven hoe de gemeente met het fenomeen naleving binnen het sociaal domein wilde omgaan. Eind 2024 is deze nalevingsvisie geëvalueerd en daarbij kwamen we tot de conclusie, terugkijkend op de periode 2021 – 2024 en vooruitkijkend naar de landelijke ontwikkelingen, dat de gemeente met de nalevingsvisie ten aanzien van naleving op het gebied van de Participatiewet eigenlijk op de ontwikkelingen in het kader van "Participatiewet in balans" had vooruitgelopen.

Ook kwam uit de evaluatie uit 2024 naar voren dat de gemeente de zaken rondom de inkoop, het contractmanagement en het toezicht op de naleving met betrekking tot de Wmo goed op orde had. Met de kennis van toen kon dat ook zo worden gesteld, maar in het kader van de nieuwe inkoop Wmo is naar voren gekomen dat er ten aanzien hiervan nog een behoorlijk aantal verbeterpunten kunnen worden uitgevoerd. Van deze ontwikkelingen bent u op 1 juni 2026 via de LIS op de hoogte gesteld. De voorgestelde nieuwe inkoop, contractmanagement en het toezicht op de naleving sluit weer naadloos aan op de thans voorliggende nalevingsvisie.

Eerder werd aangegeven dat het aanbeveling zou verdienen om de werkingsduur van de nalevingsvisie wederom met 4 jaar te verlengen (2025 – 2028). Daarbij was de veronderstelling dat de nieuwe Participatiewet en mogelijk ook de nieuwe wet Handhaving Sociale Zekerheid per 2025 in werking zouden treden. In 2025 zou dan een nieuwe vaststelling van de Nalevingsvisie aan de gemeenteraad worden voorgelegd. Helaas heeft de nieuwe Participatiewet nog een jaar op zich laten wachten en is deze per 2026 ingegaan. De nieuwe wet Handhaving Sociale Zekerheid is pas per 2 juli 2026 door de Tweede Kamer aangenomen en wordt van kracht per 1 januari 2027.

Desondanks is het wel zaak om de nalevingsvisie te verlengen. Hierbij vinden wij het verstandig om de werkingsduur gelijk te schakelen met de zittingsduur van uw gemeenteraad. Dat betekent dat in 2029 een evaluatie zal plaatsvinden, waarna het jaar 2030 zal worden gebruikt voor het formuleren van een nieuwe nalevingsvisie.

Te berikken effekt
Met het visiedocument willen we nalevingsgedrag door inwoners bevorderen ter voorkoming van oneigenlijk gebruik, danwel misbruik van regelingen. Tevens willen we voorkomen dat inwoners en zorgaanbieders door (on)bewuste regelovertreding in de problemen komen en dat gemeenschapsgeld onrechtmatig wordt besteed. Het gaat hierbij om een nalevingsvisie die de menselijke maat centraal stelt en die echt gericht is op de vraag wat wij met de inwoner willen bereiken.

Arguminten
1. *De nalevingsvisie over de afgelopen periode is nog altijd actueel*
   Uit de evaluatie uit september 2024 is gebleken dat de nalevingsvisie aan actualiteit niet heeft ingeboet en feitelijk vooruit heeft gelopen op de ontwikkelingen. Er is dan ook alles voor te zeggen om de nalevingsvisie wederom voor de komende periode ongewijzigd voort te zetten.

2. *Naleving is essentieel*
   Om het maatschappelijke draagvlak voor de voorzieningen binnen het Sociaal Domein in stand te houden is het van belang dat de gemeente op een geloofwaardige manier de rechtmatigheid bewaakt. Daarnaast zijn de gemeentelijke financiën in grote mate gebaat bij een rechtmatige verstrekking van voorzieningen binnen het Sociaal Domein. Daar komt nog bij dat het ontbreken van een helder nalevingsbeleid nadelig zal werken als bij een tekort op de budgetten (waar mogelijk) een beroep moet worden gedaan op aanvullende financieringsbronnen van het rijk.

Alternativen
Natuurlijk kunnen gemeenten ervoor kiezen om de nalevingsbepalingen binnen de huidige kaders (wet- en regelgeving) strak en zonder menselijke maat uit te voeren, maar in het licht van de huidige ontwikkelingen binnen het sociaal domein zijn er feitelijk geen alternatieven.

Kanttekenings/risiko's
N.v.t.

Finânsjes
N.v.t.

Ynwenners- en oerheidspartisipaasje
De Adviesraad Sociaal Domein is om advies gevraagd. In een brief d.d. 16 september 2026 geeft men aan zich in de Nalevingsvisie te kunnen vinden.

Kommunikaasje
Over dit onderwerp hoeft niet specifiek te worden gecommuniceerd.

Yntegraliteit
Financiën, Juridische Zaken en Interne Controle zijn om advies gevraagd. Allen kunnen zich in het advies vinden en hebben geen op- of aanmerkingen.

Previnsje
N.v.t.

Gearwurking
N.v.t.

Ferfolchtrajekt
Na vaststelling van de nalevingsvisie zal het nalevingsbeleid op de gebruikelijke manier worden voortgezet.

Evaluaasje
De Nalevingsvisie heeft een looptijd van 2027 tot 2030. In de loop van 2029 zal een evaluatie plaatsvinden.

Buitenpost, 6 oktober 2026

Het college van burgemeester en wethouders van Achtkarspelen,

secretaris, burgemeester,

mw. K. Broeders dhr. J.D. de Vries MSc

Riedsbeslút

De raad van de gemeente Achtkarspelen;

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders d.d. 6 oktober 2026;

Beslút:

1. De Nalevingsvisie Sociaal Domein 'Naleving met Zorg en Vertrouwen', 2027 – 2030 vast te stellen.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad
van de gemeente Achtkarspelen van 26 november 2026.

De griffier,	De voorzitter,
Dhr. G.J. Andringa	Dhr. J.D. de Vries MSc